

Darba meklēšanas metodes

1. Vai jūs meklējat darbu:

izmantojot savu „sociālo tīklu” (draugi, radi, paziņas, bērnu klasesbiedru vecāki, jūsu partijas biedri, draudzes locekļi, domubiedri nevalstiskā organizācijā, kaimiņi, bijušie kolēģi, bijušie skolas un studiju biedri, pasniedzēji u.c.)? **ASV darba meklēšanas guru R. Bolless apgalvo, ka Savienotajās Valstīs šādi atrod darbu 33 % darba meklētāju.**

apmeklējot interesējošās darba vietas un atstājot darba devējam vai personāla daļās savu CV? **47 % R. Bollesa vērtējumā**

apzinot darba iespējas izmantojot uzņēmumu tālruņu katalogu (telefonu grāmatu) vai

apzinot darba iespējas izmantojot nozaru katalogus **internetā**, (piem. www.zl.lv, www.1188.lv u.tml.) un izsūtot CV **visiem sasniedzamajiem** darba devējiem interesējošajā nozarē, neatkarīgi no tā, vai darbinieki tiek meklēti vai nē? **R. Bolless: 69 %**

izsūtot savu CV pa pastu (vai elektroniski) atsevišķiem darba devējiem ? **R. Bolless: 7%**

lasot un atsaucoties uz darba sludinājumiem **plašsaziņas līdzekļos** (laikrakstos, žurnālos, televīzijā, profesionālos preses izdevumos u.c.) ? **R. Bolless: 5 – 25 %**

ievietojot savu darba **sludinājumu** laikrakstos, žurnālos, profesionālos preses izdevumos u.c. vai

lasot un atsaucoties uz darba piedāvājumiem **internetā** ? **R. Bolless: 4 – 10 %**

ievietojot savu darba **sludinājumu internetā** (piem. www.ss.lv, www.zip.lv, www.reklama.lv, www.doska.eu, u.tml.)?

reģistrējot savu **CV internetā** (piem. www.cv.lv, www.cvmarket.lv, www.workingday.lv, www.e-darbs.lv, www.mycv.lv, www.mansdarbs.lv, u.c.)?

izmantojot Nodarbinātības Valsts aģentūras (NVA) piedāvātos darbiekārtības pakalpojumus ? **R. Bolless: 14 % sadarbojoties ar līdzīgām organizācijām ASV**

izmantojot licenzēto **darbiekārtības biroju** pakalpojumus ?

izmantojot personālatlases firmu piedāvātos pakalpojumus ? **R. Bolless: Kopā ar iepriekšējo 5 – 28 %**

lasot un atsaucoties uz **tiešajiem darba sludinājumiem**, kurus darba devējs izvieto savā uzņēmumā (skatlogos, informatīvajos standos u. c.)?

konsultējoties par darba iespējām savas nozares **arodbiedrībā, profesionālās organizācijās, asociācijās** u. tml.?

apmeklējot izstādes „Darbs. Karjera. Izglītība”, NVA un darba devēju organizētās **tikšanās** ar darba devējiem? **R. Bolless: 8 %**

konsultējoties mācību iestādēs, kurās guvis/-usi izglītību (pie pasniedzējiem, apskatot informatīvos standus, studentu preses izdevumos u.tml.) ? **R. Bolless: 12 %**

uzsākot/ turpinot savu izglītošanos (**tālākizglītība, pārkvalifikācija**) un interesējoties par darba iespējām mācību vai kursu prakses vietās?

apmeklējot dažādus interešu klubus, mākslinieciskās pašdarbības kolektīvus un interesējoties par iespējamo karjeru šajā jomā?

konsultējoties pie EURES konsultantiem par darba un mācību iespējām Eiropā?

pašam/-ai **radot jaunu/-as darba vietas** (kļūstot par **pašnodarbinātu personu**, rakstot projektu pieteikumus)?

Būtu neprāts attiecināt amerikāņu 2006. gada datus uz situāciju Latvijā 2010. gadā, tomēr zināmas likumsakarības darba meklēšanā pastāv. Svarīgākais – vai jums ir varianti, alternatīvas? Vai jūs meklējat darbu vismaz 2, 3, 4 ... veidos? Augstākminētais saraksts noder pašpārbaudei, pārdomām, ierosmei.

Varbūt jūsu darba meklēšanas paņēmieni ir pavisam savādāki, oriģinālāki. **Aicinu dalīties pieredzē.**

2. Darba devēju viedoklis

Pirmā aptauja

Rīgas Stradiņa universitāte laikā no 2005. gada 22. novembra līdz 19. decembrim aptaujāja **darba devēju nozaru apvienības un lielākos darba devējus, t.i.** darba devējus (uzņēmumus), kuros strādājošo skaits ir lielāks par 250 darbiniekiem. Tika realizētas 203 intervijas. **Cita starpā darba devējiem tika jautāts, kā viņi meklē sev nepieciešamos darbiniekus.**

Darba devēju norādītie darbinieku meklēšanas veidi:

Darbinieku meklēšanas veids	skaits	%
Sludinājums laikrakstā	141	69
Sludinājums Internetā	86	42
Sludinājums televīzijā	5	2
Sludinājums radio	6	3
Izmantojot personīgos kontaktus	115	57

Izmantojot darbā iekārtošanas firmu starpniecību	18	9
Izmantojot NVA palīdzību	59	29
Cits	27	13
Grūti pateikt/ NA	5	2

* Viens respondents varēja minēt vairākas atbildes

Otrā aptauja

No 2006.gada 31.maija līdz 4.jūlijam aptaujājot 4 277 respondentus - Latvijas uzņēmumus, kuros strādājošo skaits ir 5 un vairāk, tika konstatēts, ka **82,0%** uzņēmumu darbiniekus meklē, izmantojot **personīgos kontaktus**, **39,7%** – ievietojot **sludinājumus laikrakstos**, **31,4%** – ar **Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzību**, **4,2%** – ar **darbinieku atlasē firmu palīdzību**, bet **21,4%** minēja **citus** darbinieku meklēšanas veidus. Pētījumu veica Nodarbinātības valsts aģentūra sadarbībā ar tās filiālēm.

Lielāks īpatsvars uzņēmumu darbinieku meklēšanu, izmantojot personīgos kontaktus, izmanto Latgales reģionā, bet mazākais šādu darba devēju īpatsvars ir Rīgas un Kurzemes reģionā

Lielākais darba devēju īpatsvars, kuri meklē darbiniekus, ievietojot sludinājumus laikrakstos, ir Zemgales reģionā, zemākais – Latgales reģionā.

Augstākais darba devēju, kuri meklē darbiniekus ar Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzību, ir Latgales reģionā, bet zemākais – Rīgas reģionā. Tādējādi var secināt, ka Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzība darbinieku meklēšanā ir nozīmīgāka reģionos ar augstāku bezdarba līmeni.

Lielāks īpatsvars uzņēmumu darbinieku meklēšanu, izmantojot personīgos kontaktus, izmanto zvejniecībā, vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības; automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu, sadzīves aparatūras un iekārtu remonta nozarē un transporta, sakaru un glabāšanas nozarē, mazākais - valsts pārvaldes un aizsardzības; obligātās sociālās apdrošināšanas nozarē, finanšu starpniecībā un viesnīcu

un restorānu nozarē

Darbinieku meklēšana, ievietojot sludinājumus laikrakstos, ir populārāka valsts pārvaldes un aizsardzības; obligātās sociālās apdrošināšanas nozarē, ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē, viesnīcu un restorānu nozarē un apstrādes rūpniecībā, bet mazākais šo darbinieku meklēšanas veidu izmantojušo darba devēju īpatsvars ir zvejniecībā, transporta, sakaru un glabāšanas nozarē un vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības; automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu, sadzīves aparatūras un iekārtu remonta nozarē.

Ar Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzību darbiniekus visbiežāk meklē viesnīcu un restorānu nozares, apstrādes rūpniecības un būvniecības nozares darba devēji, visretāk – finanšu starpniecības nozares un zvejniecības nozares darba devēji.

Salīdzinot privātā sektora un sabiedriskā sektora uzņēmumus redzams, ka privātā sektora uzņēmumi vairāk meklē darbiniekus, izmantojot personīgos kontaktus, savukārt sabiedriskā sektora uzņēmumi vairāk nekā privātā sektora uzņēmumi ievieto sludinājumus laikrakstos un meklē darbiniekus ar Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzību

Darbinieku meklēšanas, izmantojot personīgos kontaktus, ir nozīmīgāka uzņēmumos ar mazāku darbinieku skaitu. Tādi darbinieku meklēšanas veidi kā ievietojot sludinājumus laikrakstos un ar Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzību biežāk tiek izmantoti uzņēmumos ar lielāku darbinieku skaitu

Trešā aptauja

Tika veikta laikā no **2006.gada 16.oktobra līdz 17.novembrim**. Pētījumu veica Nodarbinātības valsts aģentūra sadarbībā ar tās filiālēm. Pētījumā aptaujāts **4251** darba devējs visā Latvijā, kas pārstāv visas tautsaimniecības nozares, privāto un sabiedrisko sektoru un mazos, vidējos un lielos uzņēmumus.

83,4% darba devēju darbiniekus meklē, izmantojot **personīgos kontaktus**, **43,6%** – ievietojot **sludinājumus laikrakstos**, **34,4%** - izmantojot **internetu**, **27,7%** – ar

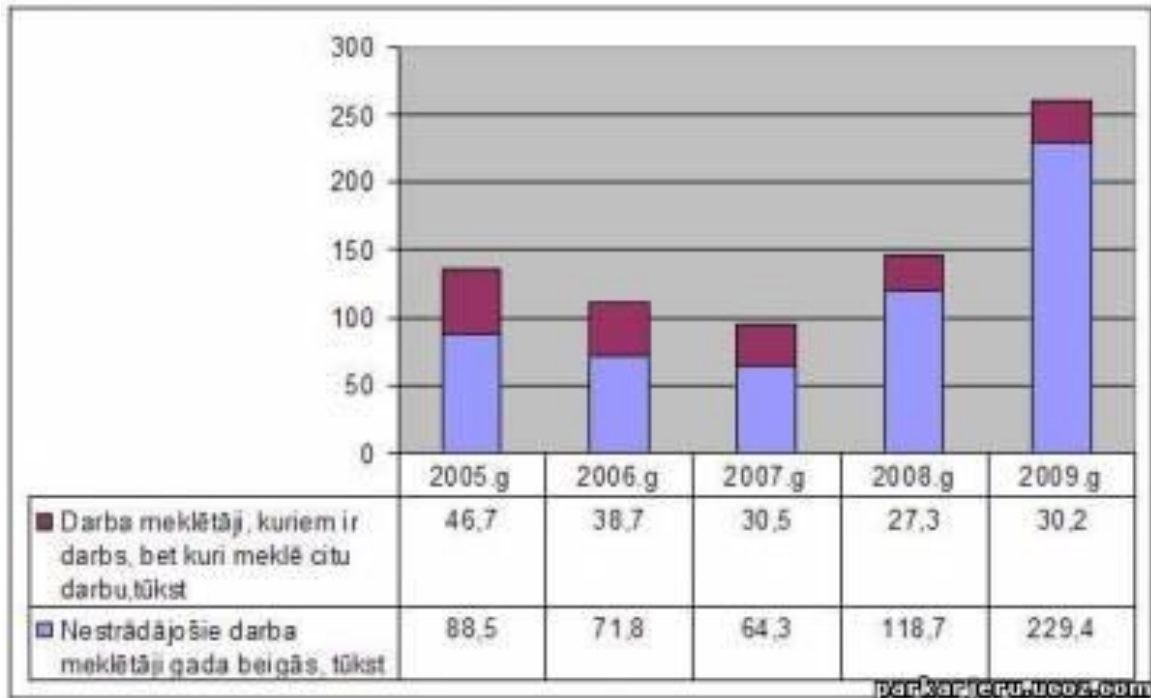
Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzību, 5,2% – ar darbinieku atlases firmu palīdzību, bet 5,0% minēja citus darbinieku meklēšanas veidus.

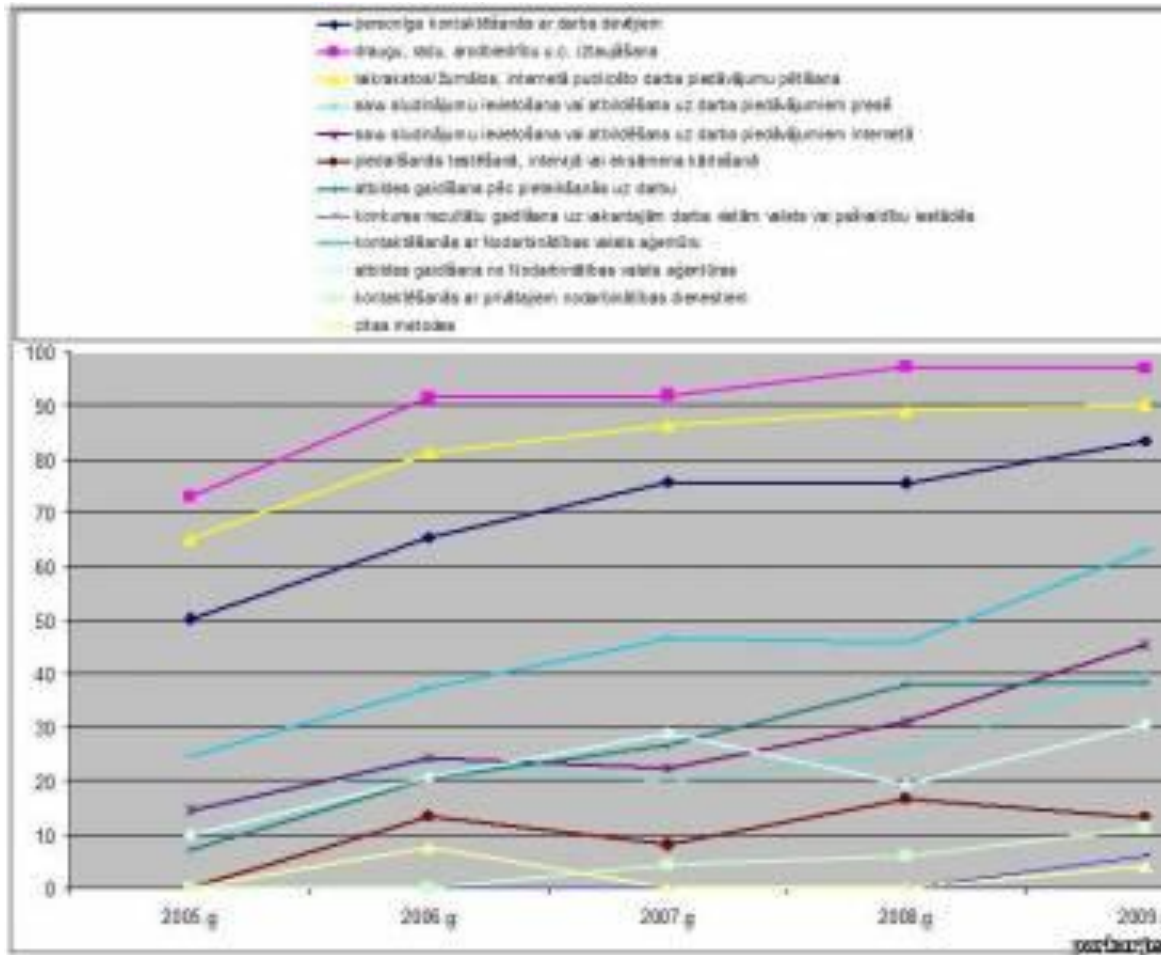
Avoti:

1. http://80.232.229.54/UserFiles/File/izdales%20mater/paligs_darb_mekl2.pdf
2. Bolles, R.N. (2006) What Color Is Your Parachute? 2006 Edition.- Berkeley: Ten Speed Press.- 412 pp.
3. <http://www.nva.lv/index.php?cid=1&mid=95&txt=684&from=5>

3. Nedaudz statistikas

Darba meklētāju skaita izmaiņas(tūkst.) un izmantoto darba meklēšanas metožu relatīvais biežums (%) 2005. - 2009. gadā:

Piezīme: Viens darba meklētājs var būt izmēģinājis vairākas metodes.

Izmantota LR Centrālās statistikas pārvaldes datubāze <http://www.csb.gov.lv>